

Openingstocht 2025: Historisch Leiden

Informatie voor deelnemers | Zondag 6 april 2025

08:00 uur bij het fort - 08:30 vertrek - terug op het fort tussen 15:00 en 16:00 uur

INFO

- Wij varen 13-15 km in een rustig tempo zodat de winterspieren langzaam wakker kunnen worden
- Wij maken een lange lunch/koffie/... pauze - in een café is een optie.
- De tocht gaat niet door bij heeeel slecht weer.

MEENEMEN

- Sportieve warme kleding ook voor op de kant zitten tijdens stops
- Extra kleding in een waterdichte zak voor als je in het water terecht komt
- Zelf voldoende eten, drinken en snacks meenemen
- Zonnebrand, zonnebril
- Kano, peddel, zwemvest

ROUTE + TIJDSHEMA

[ROUTELINK](#)

08:00 Bij het fort kajaks opladen
08:30 Vertrek naar het **INSTAPPUNT**:
Trailerhelling 1, President Kennedylaan 157,
2343 GZ Oegstgeest

Vanaf het instappunt ca. 7 km naar onze **PAUZEPLEK** (Van der Werf park). Wij maken een lange pauze met de mogelijkheid voor een picnic, horeca, of wandeling door de stad (ca. 11:15-12:30).

Daarna gaan wij nog een rondje door de Leidse binnenstad varen (ca. 2.5km). Wie al moe is, kan direct door naar **MOLEN DE VALK** (uitstap mogelijk).

Vanaf daar is het nog 3.5km terug naar het instappunt.

Totaal gaan wij 13-15 km varen, en wij zijn tussen 15:00 en 16:00 terug op het fort.

EXTRA INFORMATIE: WAT GAAN WIJ ZIEN?

De Zijlpoort

Leiden had oorspronkelijk 8 stadspoorten waarvan er nu nog twee over zijn, de Morspoort en de Zijlpoort. De oorspronkelijke Zijlpoort lag overigens verder naar het westen. De huidige poort is gebouwd in 1667 toen Leiden flink aan het groeien was.

Meelfabriek

In Leiden is bijna 100 jaar graan gemalen. In de jaren 20 en

30 van de 20e eeuw speelde de meelfabriek een hele belangrijke rol in de voedselvoorziening in Nederland. Door groei van de bevolking en de trek van het platteland naar de stad was meer meel nodig. De oude windmolens hadden daarvoor niet genoeg capaciteit. Tegenwoordig is de Meelfabriek een Rijksmonument en wordt het herontwikkeld tot woningen en kantoren.

Karnemelksbrug onder het “Gangetje”

Bijna bij de lunchplek gaan we door een lange tunnel onder het “Gangetje” door naar het Van der Werfpark. Het Gangetje heeft nu een hele brede brug maar vroeger was er een hele smalle brug en lag het vol met schepen. Vandaag de dag wordt de brug gebruikt voor de zaterdagmarkt.

Het Van der Werfpark

Het Van der Werfpark is aangelegd na de verwoestende buskruitrampe van 1807 (151 doden en meer dan 2000 gewonden). Het terrein lag overigens nog wel een tijdje brak (tot 1887) en was o.a. In gebruik als speelterrein en zelfs als tippelzone.

Vanaf het gras kijk je op het Kamerlingh Onnes gebouw (ook wel het KOG genoemd). Het werd in 1908 heel beroemd als het “koudste plekje op aarde” toen Heike Kamerlingh Onnes helium vloeibaar wist te maken door het af te koelen naar -272,25 graden celsius! Door de jaren heen werkten hier ook beroemde wetenschappers zoals Einstein, Niels Bohr en Lorentz. Tegenwoordig wordt het gebouw gebruikt door de rechtenfaculteit.

Rapenburg

Volgens de hoogleraar Johan Polyander van Kerckhoven “de mooiste straat van Europa”. Op het balkon van Rapenburg 56 is de balkonscène opgenomen uit de film Soldaat van Oranje. Aan de linkerkant zien we het academiegebouw met het beroemde “Zweetkamertje” waar afgestudeerde studenten hun handtekening op de muur zetten. Verderop is het Museum van Oudheden en het Sieboldhuis, het Japanmuseum.

Groenhazengracht

In de middeleeuwen was het gebied rond de Groenhazengracht bekend als de “Billenburgh” omdat er prostituees aan het werk waren. Prostituees werden ook wel Haasjes genoemd. Een bordeelhoudster had de bijnaam “Groen Haasje” en woonde in het nu roze geverfde huis.

Rembrandtpark / Geboorteplek Rembrandt

In het noorden (bij de voormalige Zeevaartschool) bevindt zich een gedenksteen aan de Weddesteeg. Op deze plaats werd in 1606 Rembrandt van Rijn geboren, aan wie dit park is opgedragen.

Molen de Put

Stadstimmerwerf

Deze werd in 1612 gebouwd als nieuwe stedelijke werkplaats met magazijnen voor bouwmaterialen en met woningen voor de stadstimmerman, stadsmetselaar en stadssteenhouwer. De werkplaats lag aan de rand van de stadsuitbreiding die vanaf 1611 gebouwd werd. Er was opslagruimte in overvloed en aan het **Galgewater** (hier stonden vroeger de galgen, een deel van de Oude Rijn) konden grote schepen worden geladen en gelost. De rijk uitgevoerde renaissancevoorgevel van de timmermanswoning is nog te zien. Links hiervan bevonden zich de werkplaatsen. Ervoor ligt **De Museumhaven** met historische (zeil-)schepen, de meeste uit de 19e eeuw. Alle schepen worden permanent particulier bewoond en varen nog ieder jaar rond.

De Waag

In 1657 werd de middeleeuwse houten waag vervangen door het huidige gebouw. De Leidse Waag is ontworpen door Pieter Post in de stijl van het Hollands Classicisme. Boven de poort hangt een prachtig reliëf, gemaakt door beeldhouwer Rombout Verhulst, waarop het waagbedrijf wordt afgebeeld.

De Burcht

De burcht van Leiden is een van de oudste (eind negende eeuw) nog bestaande voorbeelden van een burcht in Nederland met 6,2 m hoge muren en een muurdikte van zo'n 85 cm. Het bouwwerk bevindt zich midden in Leiden, op de plek waar de twee armen van de Rijn samenvloeien. Het ronde bouwwerk bevindt zich op een motte, een

kunstmatige heuvel, en kan worden betreden door een zandstenen poort.

Schouwburg

Het in 1705 gebouwde theater is het oudste nog in gebruik zijnde van Nederland. De theaterzaal heeft een klassieke bonbonnièrevorm

Lakenhal

Vanaf 1874 is de lakenhal het gemeentelijk kunstmuseum van Leiden, zowel de historie van de stad als aan de daarmee samenhangende kunstcollectie. Het gebouw dateert uit 1640. Laken is een wollen stof die eerst

wordt geweven en vervolgens vervilt, is slijtvast en waterafstotend.

Molen De Valk

De Valk is een stellingmolen en museum aan de Lammermarkt. In 1743 werd de hoge stenen korenmolen met zeven verdiepingen gebouwd. In de molen bevonden zich twee woningen, aanvankelijk voor beide eigenaren. In 1869 werden beide woningen verbouwd tot een woning; de huidige inrichting stamt grotendeels uit die periode.

Het Monument voor Kiekjes

Iedereen weet wat er bedoeld wordt met een kiekje. De Leidse fotograaf Israël Kiek (1811-1899) stond aan de wieg van het begrip.

Kiek had een fotografiezaak aan de Rijsburgersingel. Zijn beste klanten waren studenten. Ze klopten na een nacht boemelen, bij Kiek aan voor het maken van een foto. Hij gaf aan hoeveel tellen de opname zou duren. Waren het honderd tellen, dan liet een grappenmaker zich kiekken met twee hoofden: vijftig tellen het hoofd op de linkerschouder en vijftig tellen op de rechterschouder.

Als herinnering aan Kiek werd er in 1999 aan de Rijsburgersingel een monument opgericht. Als je door de zoeker kijkt, zie je twaalf foto's van Kiek.